

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 095 227/99-4021
Signatura: bi1ks201

Oblastní pracoviště č. 09 Hradec Králové
Okresní pracoviště č. 01 Hradec Králové

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní umělecká škola Chlumec nad Cidlinou Klicperovo náměstí 1/I, 503 01 Chlumec nad Cidlinou
Identifikátor ředitelství:	600 002 918
IZO:	102 078 777
Ředitel školy:	František Neuman
Zřizovatel:	Školský úřad Hradec Králové, M. Horákové 504, PSČ 500 06
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Hradec Králové, Milady Horákové 504, PSČ 500 06
Termín inspekce:	23., 24. a 26. březen 1999
Inspektoři:	PhDr. Richard Šafařík, Mgr. Miluše Urbanová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	1. Inspekční dotazník 1. Povinná dokumentace školy - § 38 zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších úprav 2. Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení 3. Zápisy z porad a hospitací 4. Pedagogická dokumentace učitelů ZUŠ 5. Personální dokumentace pracovníků školy 6. Výroční zpráva

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Základní umělecká škola v Chlumci nad Cidlinou byla založena OŠ ONV v Hradci Králové 1. září 1968. Od 1. ledna 1992 je umístěna v účelově rekonstruované budově, která je ve vlastnictví MÚ v Chlumci nad Cidlinou. Budova je řešena jako třípodlažní stavba s využitelnou půdou. Celkové prostorové zázemí a dispoziční řešení stavby umožňuje naplňovat deklarovaný vzdělávací program hudebního, výtvarného, tanečního

i literárně dramatického oboru. V přízemí jsou umístěny učebny hudebního oboru - hry na klavír (2), zpěvu (1), hry na kytaru (1) a hry na dechové nástroje (1). Dále jsou zde sociální zařízení pro děti, zaměstnance a šatna pro učitele tanečního oboru. V přízemí jsou další dvě místnosti, které jsou ve čtyřech dnech pronajaty ke komerčním účelům (advokátní kancelář) a jeden den (v pátek) slouží k výuce hry na dechové nástroje. V prvním poschodí je ředitelna (1), sekretariát (1), učebna hudební nauky (1), taneční sál (1), šatna pro žáky, učebna výtvarného oboru (1), učebna hry na dechové nástroje (1) a sociální zařízení pro žáky i zaměstnance. Ve druhém poschodí je umístěna učebna literárně dramatického oboru (1), učebna hry na bicí nástroje (1) a tři kabinety, které slouží jako sklad nástrojů, kostýmů a administrativního vybavení.

Interiér celé budovy je vkusně, účelně a funkčně vybaven. Prostředí je inspirující, výzdoba jednotlivých učeben charakterizuje zaměření vyučované specializace a je ovlivněna vkusem pedagoga. Prostorové podmínky jsou velmi dobré a umožňují realizovat deklarovaný vzdělávací program v plném rozsahu. V letním období je využívána menší zahrada a terasa na břehu řeky Cidliny, která je uzpůsobena pro výuku i vystupování žáků všech oborů.

Hudební obor

Hudební obor má k dispozici 11 učeben (včetně ředitelny). Všechny učebny jsou funkčně a vkusně zařízeny. Veškeré hudební nástroje s konstantním laděním (klavíry - křídla, pianina) jsou v odpovídajícím technickém stavu. Je zřejmé, že vedení školy věnuje údržbě všech učebních pomůcek dostatečnou pozornost a snaží se vytvářet optimální podmínky pro práci pedagogů.

Výtvarný obor

Výtvarný obor využívá jednu učebnu. Vybavení základními učebními pomůckami je odpovídající a umožňuje realizovat standardní výuku. Spotřební materiál je nakupován z finančních prostředků školy.

Taneční obor

Pro potřeby tanečního oboru je v 1. poschodí vybudován malý baletní sál. Základní vybavení a hygienické zázemí oboru je odpovídající. Žáci mají k dispozici šatnu, sprchu a WC. V sále je umístěn klavír (pianino), zvukové zařízení a ostatní pomůcky pro výuku. Parketová podlaha, která je položena na betonovém podkladu, není z ortopedického hlediska vhodná pro výuku základů baletu a taneční gymnastiky. Při výuce je používán speciální gymnastický koberec, který pokrývá celou plochu tanečního sálu.

Literárně dramatický obor

Literárně dramatický obor využívá jednu specializovanou učebnu. Základní vybavení (paravány, soubory loutek apod.) umožňuje realizovat výuku loutkářského oddělení v plném rozsahu.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti celé školy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům průměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Hudební obor

Psychohygienické podmínky hudebního oboru ZUŠ jsou odpovídající a umožňují realizovat deklarováný vzdělávací program v plném rozsahu. Učebny jsou prostorově vyhovující, světelné a tepelné podmínky odpovídají potřebám a požadavkům výuky.

Výtvarný obor

Psychohygienické podmínky výtvarného oboru jsou dobré. Učebna je prostorově vyhovující. Je vybavena klasickými školními stoly a židlemi, pro výuku kresby a malby 6 malířskými stojany apod. Modelování probíhá klasickým způsobem. Je používáno běžných materiálů a modelovací hlíny. Škola je vybavena vypalovací elektrickou pecí. Pro výuku grafiky není k dispozici kvalitní grafický lis. Jeho nákup je plánován v letošním kalendářním roce.

Světelné podmínky odpovídají potřebám základní výuky jednotlivých předmětů. Pro výuku specializovaně směřovaných předmětů se projevuje absence mobilního osvětlovacího zařízení - směrové, štěrbínové reflektory, stínidla, praktikáble apod. Tepelné podmínky byly v průběhu inspekce dobré.

Taneční obor

Psychohygienické podmínky tanečního oboru jsou odpovídající. Klasická parketová podlaha je pokryta speciálním gymnastickým kobercem. Vybavení základními učebními pomůckami, technické vybavení (zrcadlová stěna, ukotvená madla) a celkové zázemí umožňují realizovat výuku všech odborných předmětů oboru.

Literárně dramatický obor

Literárně dramatický obor je vyučován v odborné učebně. Psychohygienické podmínky a standardní vybavení oboru pro výuku jsou dobré.

Souhrnně lze konstatovat, že učitelé i žáci se podílejí na vytváření esteticky působivého prostředí školy, oborů a učeben. Jednotlivé učebny jsou zařízeny funkčním nábytkem a celková výzdoba je ovlivněna zaměřením výuky a vkusem učitele. Veškeré prostory jsou čisté a uklizené. Vzhledem k tomu, že je škola umístěna v historické budově, nejsou chodby vyzdobeny pracemi žáků VO. Rozvrh hodin a přestávek respektuje psychohygienické potřeby všech oborů. Přestávky jsou pravidelně rozvrženy a všemi učiteli dodržovány.

Psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Na výuce se podílí celkem 24 učitelů (včetně ředitele). Z tohoto počtu je 17 interních a 7 externích pedagogických pracovníků. Jedna interní učitelka je na mateřské dovolené. Čtyři interní učitelé pracují na plný a ostatní (11 interních a 7 externích DPČ) vyučují na částečný pracovní úvazek.

Z celkového počtu 24 pedagogických pracovníků je 10 mužů. Pedagogický sbor je stálý. Pět učitelů je důchodovém věku. Jeden z důchodců nesplňuje požadavky vyhlášky MŠMT ČR ze dne 28. května 1997 č. 139/97 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

V hudebním oboru vyučuje celkem 14 pedagogických pracovníků. Z uvedeného počtu splňuje 11 učitelů požadavky vyhlášky č. 139/97 Sb.

V nehudbním oboru vyučuje celkem 20 pedagogických pracovníků. Z tohoto počtu nesplňují požadavky vyhlášky č. 139/97 pouze 2 (z toho 1 důchodce). Ostatní mají odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost.

Odborná a pedagogická způsobilost v přepočtu na fyzické osoby činí v hudebním oboru 90 %, ve výtvarném 100 %, v tanečním 100 % a literárně dramatickém 0 %.

V přepočtu na vyučované hodiny činí v hudebním oboru 88,3 %, ve výtvarném 100 %, v tanečním 100 % a literárně dramatickém oboru 0 %.

Vzhledem k velikosti školy jsou personální podmínky ZUŠ na nadprůměrné úrovni.

4 Plnění učebních osnov

Výuka všech oborů je realizována podle platného učebního plánu pro ZUŠ, který byl schválen MŠMT ČR dne 26. června 1995 pod č.j.:18.418/95-25 s platností od 1. září 1995. Na učební plány navazují učební osnovy z let 1981 - 1987 (některé byly upraveny v roce 1989 a 1990 - hra na kytaru).

Výuka všech oborů a specializací je časově dotována v dolní hranici povolených limitů. Učební plány všech oborů jsou dodržovány v plném rozsahu. Obsahová náplň učebních osnov je respektována.

Plnění učebních osnov a učebních plánů je na běžné úrovni. Celkové hodnocení je průměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce bylo provedeno celkem 12 hospitací v hudebním, 1 ve výtvarném a 1 tanečním oboru. Hospitace byly stručně vyhodnoceny v rozhovorech s učiteli a vedením školy. Při hospitacích byla provedena kontrola vedení předepsané pedagogické dokumentace, dodržování psychohygienických zásad, pravidelnost klasifikace žáků, prohlídka výtvarných prací apod. Součástí hospitací bylo i ověření technického stavu základních učebních pomůcek v hudebním oboru - nástroje s konstantním laděním, využitelnost audiovizuální techniky, využívání základních technických učebních pomůcek apod.

Hudební obor

V rámci hudebního oboru byly provedeny hospitace v oddělení klávesových, dechových, strunných nástrojů, zpěvu a PHV. U všech pedagogů lze kladně hodnotit snahu vysvětlit a procvičit technické problémy, které se vyskytly v průběhu vyučovací lekce. Metodická úroveň výuky je dobrá. V každé inspektované hodině byl vytvořen prostor pro kontrolu uložených úkolů a k projevu vlastního názoru žáka.

Na velmi dobré úrovni je nástrojová výuka. Ve výuce bylo dbáno na upevnění základních návyků a využívání znalostí z hudební nauky.

Zpěv. Ve vyučovací lekci byla věnována náležitá pozornost tvoření tónu, dýchání držení těla a rozezpívání. Žákyně měla velmi dobrou harmonickou oporu v klavírním doprovodu. Učitelka důsledně dbala na intonaci a tvoření tónu.

Hra na kytaru. Hodina probíhala formou individuální výuky. Velký důraz byl kladen na držení nástroje, prstovou techniku a rytmus. Při výuce bylo použito jako rytmicko-melodické opory hry na keyboard.

Hra na flétnu. Výuková lekce byla časově velmi dobře rozvržena. Hra stupnic a především jejich výběr úzce navazovaly na přednesovou literaturu. Velký důraz byl při výuce kladen na tvoření tónu, intonaci, celkovou techniku hry a dýchání.

Hra na zobcovou flétnu. Ze tří provedených hospitací jednoznačně vyplývá svědomitá práce učitele. Hospitace obsáhly výuku hry 1., 2. a 4. ročníku na sopránovou zobcovou flétnu. Metodické postupy vychází ze školy L. Daniela. Výběr instruktivní literatury je doplňován další dostupnou literaturou. Výukové lekce byly časově dobře rozvrženy. Na hru stupnic a především jejich výběr navazovala interpretace etud a přednesů - výběr tónin. Při výuce byl kladen velký důraz na uvolněný postoj žáka, držení nástroje, tvoření tónu, intonaci a techniku dýchání. Vyučující pečlivě a důsledně sledují dynamiku, rytmus a frázování. Ve všech inspektovaných hodinách byla prováděna příprava na nástrojovou souhru.

Hra na klavír. Sledovaná hodina byla zaměřena na nástrojovou výuku I. ročníku druhého stupně. K výuce byla používána běžně dostupná studijní literatura. Výběr etud a kombinace jednotlivých škol dokladují promyšlenou práci učitelky a individuální přístup k žákům. Při hře instruktivní literatury byla věnována náležitá pozornost technickým problémům, upevňování získaných návyků a dovedností - prstokladům, tvoření tónu a uvolnění rukou. Při hře přednesových skladeb (L. Janáček - Frýdecká pana Maria) bylo vyučující dbáno na přesnou aplikaci a využití všech získaných technických dovedností, návyků a výrazového ztvárnění. Inspekce velmi kladně hodnotí svědomitou péči učitelky, která je věnována úhozové technice, tvoření tónu a výrazovému provedení hrané skladby. Délka vyučovaných lekcí odpovídala dolní hranici časového limitu, který je stanoven učebním plánem.

Hra na akordeon. Výuka 1. ročníku probíhala individuální formou. Velký důraz byl kladen na držení nástroje, prstovou techniku pravé a levé ruky, techniku měchu a rytmus. Vyučující věnovala velkou péči držení nástroje. Nově zadaná studijní látka byla žákovi předvedena na nástroj a velmi pečlivě vysvětlena. Učitelka věnovala náležitou pozornost rozvoji hudební paměti, orientaci v tónině a improvizaci - hra na ozvěnu, opakování krátkých melodicko-rytmických úseků apod.

Přípravná hudební výchova. Stavba obou inspektovaných výukových lekcí PHV byla dobře strukturovaná, měla metodickou a námětovou provázanost. Vyváženě byly zařazeny hudební, poslechové, taneční a instrumentální činnosti. Požadavky vyučujícího na prováděné činnosti byly převážně přiměřené a odpovídaly schopnostem dětí. Drobným nedostatkem byla menší míra užití organizačních prvků, které by umožňovaly dětem častější změnu polohy těla a napomáhaly k jejich aktivizaci. Převažovala organizace, kdy děti seděly v lavicích. Cíl hodiny byl stanoven.

Z inspektovaných hodin lze velmi kladně hodnotit kladný vztah učitelů k žákům. Ve všech hodinách hráli učitelé se žáky na hudební nástroje - akordické i sólové. Žáci reagovali na výklad učitelů velmi přirozeně. Motivace žáků byla úměrná jejich věku a celkovému zaujetí. Inspekce velmi kladně hodnotí praktické využívání hudební nauky při hře stupnic, instruktivní i přednesové literatury.

Studijní plány byly u všech učitelů zpracovány a z kontroly zápisů v třídních knihách za 1. pololetí lze jednoznačně konstatovat, že jsou dodržovány a obsahově naplňovány.

Výtvarný obor

V průběhu inspekční činnosti bylo hospitováno u jednoho vyučujícího výtvarného oboru ve skupině s převážnou většinou žáků 1. ročníku základního studia.

Výuka byla citlivě motivována a průběžně korigována. Žákům byl ponechán dostatečný prostor pro vlastní vyjádření a bylo zcela evidentní, že vyučování je koncipováno v promyšlených tematických celcích (řadách) se záměrem seznámení se a posléze procvičením jednotlivých výtvarných dovedností.

Taneční obor

Výuková lekce tanečního oboru byla zaměřena na procvičení některých částí připravovaného programu. Výuka byla prováděna bez korepetic. Hudební doprovod byl z magnetofonu. Žáci pracovali soustředěně a se zájmem.

Kvalita vyučování v hudebním oboru je spíše nadprůměrná, ve výtvarném a tanečním oboru je na běžné úrovni..

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Výsledky úrovně učení byly hodnoceny na základě předložené třídní dokumentace (průběžná klasifikace žáků, porovnání studijních a tematických plánů se skutečností), na základě přímého pozorování při hospitovaných hodinách, dosažených výsledků v soutěžích, ověření úspěšnosti absolventů při talentových zkouškách na střední umělecké školy a přijímacím řízení na VŠ uměleckého nebo pedagogicko uměleckého zaměření.

Úroveň a kvalita výchovně vzdělávací činnosti školy je srovnatelná s ostatními ZUŠ regionu. Obsahová náplň a náročnost instruktivní literatury v hudebním oboru, zvládnutí základních technik a dovedností v nehudbních oborech jsou na dobré úrovni. Z tematických plánů je zřejmé, že učitelé ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou sledují novou studijní literaturu.

V celostátní soutěži oborů ZUŠ jsou dosahovány dobré výsledky. Každým rokem se žáci umísťují na předních místech okresních a oblastních kol Celostátní soutěže ZUŠ. Výrazných úspěchů dosahuje HO v souborové hře i na mezinárodních soutěžích. Na mezinárodní soutěži dechových orchestrů EURO MUSIC TAGE v Boselu (SRN) získal dechový orchestr ZUŠ v roce 1993 a 1995 1. cenu a v roce 1998 3. cenu. V roce 1997 získal soubor mažorettek, který pracuje při dechovém orchestru 1. cenu v nejvyšší kategorii na soutěži „Kmočův Kolín“.

Úspěšnost přijímání žáků ZUŠ na vyšší typ umělecké školy je velmi dobrá. Od roku 1993 do 1998 bylo přijato 7 žáků ke studiu konzervatoře - akordeon (3), klavír (1), fagot (1), bicí (1) a pozoun (1). 1 žák byl přijat na PF - zpěv.

Vedle výsledků učení, které jsou dosahovány v přípravě k dalšímu profesně orientovanému studiu a soutěžích je věnována velká pozornost rozvoji hudební vnímavosti každého žáka ZUŠ. Skupinová výuka a výuka v souborech je orientována na přípravu k práci v zájmových sdruženích uměleckého zaměření. Všichni učitelé se podílí na celkovém rozvoji vnímavosti umění u každého dítěte. Škola organizuje pravidelné interní večírky, slavnostní koncerty a kulturní vystoupení žáků všech oborů, výstavy, koncerty pro děti MŠ, ZŠ, návštěvy kulturních akcí apod.

Pravidelně organizované koncerty, výstavy, zájezdy a další kulturní akce jsou organizovány ve spolupráci se SRPDŠ, které se podílí na jejich finančním zabezpečení.

Dobré vzdělávací výsledky školy dokumentují systematickou a svědomitou práci všech pedagogů.

Vyučovací výsledky hudebního oboru školy jsou spíše nadprůměrné, tanečního, výtvarného, a literárně dramatického oboru jsou průměrné.

ZÁVĚRY

Základní umělecká škola v Chlumci nad Cidlinou se snaží neustále rozšiřovat nabídku vzdělávacích činností v umělecké oblasti. V současné době pracuje jako čtyřborová škola s prevažujícím počtem žáků v hudebním oboru. Spádová oblast školy je v okruhu cca 20 km. Za dobu působení stávajícího ředitele se podařilo vybudovat stabilní pedagogický sbor, který je průběžně obměňován a doplňován o nové pedagogy s potřebnou odborností.

V současné době je škola umístěna v účelově upravené a prostorově vyhovující budově, která umožňuje naplňovat deklarovaný vzdělávací program v celém rozsahu. Celkové prostředí školy je velmi příjemné a příznivě motivuje pedagogy i žáky.

Výchovně vzdělávací program ZUŠ je naplňován. Jeho cíle jsou přesně stanoveny a dodržovány. Plnění úkolů je vedením školy soustavně sledováno a vyhodnocováno.

Složení pedagogického sboru je z hlediska odborné i pedagogické způsobilosti dobré a umožňuje plnit cíle vzdělávacího programu. Méně příznivá situace je ve stabilitě personálního obsazení oddělení hry na klávesové nástroje.

V práci školy se pozitivně odráží spolupráce s bývalými absolventy školy, kteří studují na konzervatořích a VŠ s uměleckým zaměřením a posádkovou hudbou v Hradci Králové.

Prostorové podmínky školy a celková organizace vzdělávacího procesu jsou dobré. Vybavení jednotlivých oborů je standardní. Učební pomůcky jsou pečlivě udržovány a dle finančních možností pravidelně obměňovány.

Úroveň výsledků učení je dobrá. Úspěšnost žáků v soutěžích a při přijímacích řízeních ke studiu na profesně orientované školy je na odpovídající úrovni a srovnatelná se školami regionu.

Klady :

- dobré výsledky výchovně vzdělávací činnosti,
- dobré výsledky v soutěžích ZUŠ,
- dobré výsledky žáků HO při talentových zkouškách na konzervatoře,
- spolupráce s vedením města,
- spolupráce se středními uměleckými školami,
- reprezentace školy a města v zahraničí.

Doporučení inspekce k další činnosti školy :

- vyřešit odbornost a pedagogickou způsobilost výuky LDO,
- věnovat větší péči vedení dokumentace řízení školy.

Inspekce hodnotí úroveň výchovně vzdělávací činnosti školy jako spíše nadprůměrnou.

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu PhDr. Richard Šafařík, v.r.
člen týmu Mgr. Miluše Urbanová, v.r.

V Trutnově dne 16. dubna 1999

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal dne 15. května 1999

razítko

Podpis ředitele školy František Neuman, v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: ŠÚ Hradec Králové	24. 05. 1999	095 307/99-4021
Školský úřad: Hradec Králové	24. 05. 1999	095 307/99-4021

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
- - -	- - -	připomínky nebyly vzneseny